

ȘTEFAN ACATRINEI

MĂRTURII
ALE PERSONALITĂȚII
SFÂNTULUI FRANCISC DE ASSISI

serafica

ACATRINEI, ȘTEFAN

Mărturii ale personalității Sfântului Francisc de Assisi: curs universitar / Pr. dr. Ștefan Acatrinei, OFMConv. Roman: Editura Serafica, 2004.

240 p.; 15x21 cm.

ISBN: 973-86832-9-7

I. FRANCISC din ASSISI, Sfânt (despre)

CIP: 271.3 (075.8)

©2004 Editura Serafica, 2004
Str. Ștefan cel Mare, 268/B,
611040, Roman / Neamț
Tel. 0233/742374

Introducere

Prin aceste pagini se încearcă oferirea unui material sintetic tuturor acelor ce sunt fascinați de personalitatea celor doi pilaștri ai spiritualității franciscane: Sfântul Francisc de Assisi și Sfânta Clara; prin intermediul lor ne-am propus să venim, înainte de toate, în întâmpinarea exigențelor studenților, dându-le posibilitatea de a intra în contact cu o bibliografie adecvată, care să faciliteze cunoașterea celor mai importante documente în vederea deslușirii adevăratelor și celor mai importante trăsături ale Sfântului Francisc și ale Sfintei Clara.

Geneza acestor pagini motivează atât natura cât și finalitatea lor; ele nu-și propun să constituie altceva decât o simplă introducere în studiul izvoarelor *spiritualității franciscane*. De aceea ne-am limitat să prezentăm ceea ce am considerat ca fiind esențial, la nivel academic, pentru înlesnirea unei cunoașteri pertinente a acelor izvoare ce sunt în măsură să contribuie la schițarea fizionomiei celor două personalități și să permită realizarea unei lecturi eficiente atât a *Scrierilor* cât și a *Operele biografice*.

În prima parte, ne vom opri asupra *Scrierilor* Sfântului Francisc, încercând să vedem atât originalitatea și autenticitatea lor, cât și modul în care ele au ajuns până la noi, iar în a doua parte, vom lua în considerație *Operele biografice* și unele dintre problemele pe care acestea le-au prezentat sau continuă

**PRIMA PARTE: *Scrierile* Sfântului Francisc de
Assisi de-a lungul istoriei**

PARTEA A DOUA: OPERE BIOGRAFICE

Cuprins

Introducere	5
PRIMA PARTE: <i>Scrierile</i> Sfântului Francisc de Assisi de-a lungul istoriei	7
1. Primul Izvor	9
2. Cei mai vechi martori care transmit câteva <i>Scrieri</i>	13
2.1. Cele două/trei <i>Scrieri</i> autografe	13
2.2. Codicele B 24 din Biblioteca Vallicelliana de la Roma (RV).....	15
2.3. O predică, ce îl citează pe Francisc.....	16
3. Colecțiile <i>Scrierilor</i>	17
3.1. Codicele 338 din Assisi.....	17
3.2. Compilația de la Avignon	18
3.3. Grupul de la Porțiuncula	19
3.4. Grupul din Nord sau din provincia Köln.....	19
3.5. Colecții care nu aparțin unui grup determinat.....	20
4. Primele ediții tipărite	25
4.1. Incunabule și post-incunabule.....	25
4.2. Ediția princeps a lui Lucas Wadding	25
5. Primele traduceri	29
5.1. Edițiile lui Leonard Lemmens și Heinrich Boehmer.....	31
5.2. Ediția critică a lui Kajetan Esser	35
5.2.1. Etape premergătoare.....	35
5.2.2. Prezentarea lucrării lui Esser	38
5.2.3. Observații critice și întrebări deschise.....	46
5.2.4. Ediția a doua revizuită și mărită prin <i>Audite Poverelle</i>	57

6. Prezentarea Scrierilor	73
6.1. <i>Scrisorile</i>	73
6.1.1. <i>Scrisori</i> circulare, adresate destinatarilor din afara Ordinului ..	73
6.1.2. <i>Scrisori</i> adresate fraților	77
6.1.3. <i>Scrisori</i> private	82
6.2. <i>Regulile</i>	85
6.3. <i>Îndemnurile și Testamentele</i>	90
6.4. <i>Laude și Rugăciuni</i>	96
6.4.1. <i>Laude</i> în limba latină	96
6.4.2. <i>Laude</i> în limba italiană	98
6.4.3. <i>Rugăciuni</i> în proză	99
7. Scrierile Sfintei Clara	103
7.1. <i>Scrisorile</i> Sfintei Clara	105
7.2. <i>Regula</i> din anul 1253	109
7.3. <i>Testamentul</i>	110
7.4. <i>Binecuvântarea</i>	111
PARTEA A DOUA: OPERE BIOGRAFICE.....	113
1. Controversa franciscană	115
1.1. Preludiul controversei	116
1.2. Discuții asupra valorii și priorității primei opere a lui Celano față de <i>Speculum Perfectionis</i>	118
1.3. Probleme legate de <i>Legenda Trium Sociorum</i>	122
1.4. Situația actuală a Controversei	124
2. Hagiografia franciscană	127
2.1. Operele lui Toma de Celano	128
2.2. <i>Vita prima Sancti Francisci</i>	129
2.2.1. Izvoare	129

2.2.2. Structura <i>1Cel</i>	131
2.2.3. Transmiterea textului.....	135
2.2.4. Critici aduse <i>1Cel</i>	136
3. <i>Legenda ad usum chori</i>	137
4. <i>Vita secunda Sancti Francisci</i>.....	138
4.1. Autorul.....	138
4.2. Data redactării.....	140
4.3. Izvoare	141
4.4. Structura tematică	144
4.5. Finalitatea operei.....	147
4.6. Transmiterea textului	148
5. <i>Tractatus de miraculis</i>	149
5.1. Autorul și izvoarele <i>3Cel</i>	149
5.2. Circumstanțele și finalitatea operei.....	150
5.3. Structura textului.....	151
5.4. Transmiterea textului	152
6. <i>Influența lui 1Cel</i>	153
6.1. Giuliano de Spira, hagiograful Sfântului Francisc.....	153
6.2. <i>Officium Rhythmicum</i>	154
6.2.1. Autenticitatea	154
6.2.2. Transmiterea textului.....	155
6.3. <i>Vita sancti Francisci</i>	156
6.3.1. Autenticitatea	156
6.3.2. Data	156
6.3.3. Originalitatea.....	157
6.3.4. Structura, finalitatea și transmiterea operei	158
7. <i>Legenda versificata, de Henric D’Avranches</i>	161

7.1. Autorul.....	161
7.2. Data, raportul cu <i>ICel</i> , structura și finalitatea operei.....	162
8. Alte opere (<i>legende</i>) de dimensiuni reduse	165
9. <i>Anonymus Perusinus</i>	167
9.1. Autorul.....	167
9.2. Data.....	168
9.3. Originalitatea operei.....	169
9.4. Structura.....	170
9.5. Intenția autorului și scopul operei.....	173
9.6. Transmiterea textului	174
10. <i>Legenda Trium Sociorum</i>.....	175
10.1. Raportul dintre <i>Scrisoarea de la Greccio</i> și <i>TSoc</i>	175
10.2. Integritatea operei	177
10.3. Izvoarele <i>TSoc</i>	178
10.4. Data.....	179
10.5. Autorul operei.....	181
10.6. Structura.....	183
10.7. Finalitatea operei.....	185
10.8. Transmiterea textului	186
11. Operele hagiografice ale Sfântului Bonaventura	189
11.1. <i>Legenda Maior</i>	189
11.1.1. Perioada și circumstanțele în care este scrisă opera	189
11.1.2. Izvoarele <i>LegM</i>	193
11.1.3. Structura <i>LegM</i>	198
11.1.4. Intenția autorului și scopul operei	199
11.1.5. Transmiterea textului.....	200

11. 2. <i>Legenda minor</i>	201
12. <i>Compilatio Assisiensis</i>	203
12.1. Autorul	205
12.2. Data și locul unde a fost scrisă opera	207
12.3. Structura	208
12.4. Transmiterea textului	209
13. <i>Speculum Perfectionis</i>	211
13.1. Autorul	211
13.2. Locul și data scrierii operei	213
13.3. Izvoarele <i>SpecP</i>	214
13.4. Structura tematică	215
13.5. Intenția autorului și finalitatea operei	220
13.6. Transmiterea textului	220
14. <i>Sacrum commercium beati Francisci cum domina Paupertate</i>	223
15. Izvoarele biografice ale Sfintei Clara	223
15.1. Anunțarea oficială a morții Sfintei Clara	224
15.2. <i>Procesul de canonizare</i>	225
15.2.1. Perioada și circumstanțele scrierii documentului	225
15.2.2. Autenticitatea	226
15.2.3. Transmiterea textului	227
15.3. <i>Bula de canonizare</i>	227
15.3.1. Autorul și data când a fost scrisă	227
15.3.2. Transmiterea textului	228
15.4. <i>Legenda versificată</i>	228
15.4.1. Autorul	228
15.4.2. Izvoare, data când a fost scrisă	229
15.4.3. Structura tematică, transmiterea textului	230

15.5. <i>Legenda S. Clarae virginis</i>	230
15.5.1. Autorul	230
15.5.2. Data, izvoarele, structura operei, transmiterea textului	231
15.6. Alte documente și mărturii.....	232
15.6.1. <i>Scrierile Sfântului Francisc</i>	232
15.6.2. Mărturiile biografilor Sfântului Francisc.....	233
15.6.3. <i>Scrisori</i>	234
Cuprins	235

